

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет/інститут економічний

Кафедра фінансів

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СОЦІАЛЬНЕ СТРАХУВАННЯ

Освітня програма Фінанси, банківська справа та страхування

Спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування

Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №1 від 16 вересня 2022 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу (зразок)
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу (зразок)
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Соціальне страхування
Освітня програма	Фінанси, банківська справа та страхування
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
Галузь знань	07 «Управління та адміністрування»
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	вибіркова
Курс / семестр	3 курс, 6 семестр
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 32 год. Семінарські заняття – 32 год. Самостійна робота – 116 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pro/course/subscription/through/url/a7531c65101809cb39f3

2. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу

Метою навчальної дисципліни є надання знань, необхідних для опанування механізму організації та фінансового забезпечення соціального страхування, формування знання щодо сутності та складових заробітної плати, порядку її нарахування, оподаткування та виплати працівникові, порядку розрахунку та виплати відпускних, вихідної допомоги; призначення, розрахунку та виплат соціальних допомог, джерелом виплати яких є кошти Фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Результатом вивчення курсу стануть одержання знання щодо основ побудови системи загальнообов'язкового державного соціального страхування України та організації систем соціального страхування окремих зарубіжних країн; нормативно-правової бази видів соціального страхування в залежності від страхового випадку; основних аспектів реформування системи соціального страхування; порядку організації та функціонування органів управління цільовими фондами соціального страхування; механізмів формування системи соціальних гарантій населення та випадків використання їх розмірів при розрахунках сум соціальних виплат; напрямів вдосконалення соціального страхування в Україні. Також студенти одержать знання щодо сутності та складових заробітної плати, порядку її нарахування, оподаткування та виплати працівникові, порядку розрахунку та виплати відпускних, вихідної допомоги. Студенти навчатимуться розраховувати розміри соціальних допомог у розрізі кожного з видів соціального страхування із застосуванням існуючих механізмів розрахунку страхового стажу, врахуванням існуючих пільг, надбавок та обмежень; визначити наявність права в застрахованій особі на призначення того чи іншого виду соціальної допомоги із бюджету відповідного Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування при настанні соціального ризику; використовувати механізм індексації заробітної плати, стипендії, пенсії та інших виплат, які підлягають індексації; нараховувати заробітну плату, відпускні та вихідну допомогу; визначати найбільш вигідні схеми для формування власних пенсійних ресурсів в системі недержавного пенсійного страхування; використовувати набуті в процесі навчання теоретичні знання для вирішення проблем фінансового управління ДЦФ; аналізувати наукові та статистичні джерела, бухгалтерську та фінансову звітність.

Компетентності

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
 ЗК10. Здатність працювати у команді.
 ЗК11. Здатність спілкуватися з представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
 ЗК12 Здатність працювати автономно
 СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).
 СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

Програмні результати навчання

ПР03. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.
 ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.
 ПР15. Спілкуватись в усній та письмовій формі іноземною мовою у професійній діяльності.
 ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.
 ПР22. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, розуміти цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Тема 1. Сутність соціального страхування та його роль у системі соціального захисту України	Розуміти сутність і роль соціального страхування в системі соціального захисту. Знати міжнародні організації та нормативно-правові документи, що регулюють питання соціального захисту, основні моделі здійснення соціального захисту. Знати форми та види соціального захисту, джерела його фінансування. Розуміти, що таке «соціальна послуга», принципи та порядок їх надання і фінансування.	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття. Пройти тестування до теми
2.	Тема 2. Соціальні ризики.	Розуміти сутність соціального ризику як ключового поняття в системі соціального страхування, знати види та перелік соціальних ризиків.	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття.
3.	Тема 3. Державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії у системі соціального захисту.	Вивчити поняття, мету встановлення та принципи формування державних соціальних стандартів, державних соціальних гарантій, соціальних норм та нормативів. Розуміти, що таке прожитковий мінімум як базовий державний соціальний стандарт. Знати систему та класифікацію	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття. Пройти тестування до теми. Опрацювати Методику визначення прожиткового мінімуму [9]

		соціальних стандартів та нормативів. Основні та додаткові державні соціальні гарантії. Розуміти механізм нарахування індексації заробітної плати та інших виплат.	
4.	Тема 4. Оплата праці.	Знати економічна сутність оплати праці та поняття «заробітна плата», розуміти складові та основні елементи фонду оплати праці. Володіти інформацією про нормативно-правове забезпечення оплати праці на підприємстві. Знати про порядок нарахування відпускних та вихідної допомоги працівникам.	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття. Пройти тестування до теми. Опрацювати ресурси в системі дистанційного навчання.
5.	Тема 5. Державне регулювання соціального страхування.	Вивчити особливості управління загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням. Знати порядок формування та використання коштів фондів соціального страхування. Види матеріального забезпечення та соціальних послуг за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням. Розуміти особливості врахування страхового стажу для нарахування виплат за ЗДСС	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття. Пройти тестування до теми
6.	Тема 6. Соціальне страхування у зв'язку із тимчасовою втратою працездатності	Розуміти умови та порядок надання допомоги з тимчасової непрацездатності. Знати перелік видів матеріального забезпечення при здійсненні даного виду страхування. Вивчити порядок обчислення середньої заробітної плати для розрахунку виплат за соціальним страхуванням з ТВП, умови та порядок надання допомог у рамках страхування з тимчасової втрати працездатності.	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття. Пройти тестування до теми. Вміти застосовувати знання на практиці.
7.	Тема 7. Соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві	Знати сутність понять «нещасний випадок на виробництві» та «професійне захворювання», перелік осіб, які мають право на страхові виплати. Розуміти необхідність дотримання законодавства з охорони праці на підприємстві та алгоритм дій у разі настання нещасного випадку.	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття. Пройти тестування до теми. Вміти застосовувати знання на практиці.

Контрольна робота																5		5
Екзамен																	50	50
Максимальна кількість балів			5	2	5	2	5	4	5	4	5	2	5	12	5	14	20	100

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедійне обладнання
<p>1. Основи законодавства про загальнообов'язкове державне соціальне страхування. Документ № 16/98-ВР. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/16/98-%D0%B2%D1%80</p> <p>2. Про основні державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії. Закон України. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2017-14</p> <p>3. Крпельницька С.О., Солоджук Т.В. Соціальне страхування Київ: ЦУЛ, 2013. 326 с.</p> <p>4. Соціальне страхування: підруч. / за ред. О. П. Кириленко та В. С. Толуб'яка. Тернопіль: Економічна думка ТНЕУ, 2016. 516 с.</p> <p>5. Внукова Н.М., Кузьминчук Н.В. Соціальне страхування. Кредитно-модульний курс. Навч. посібник. Київ:ЦУЛ, 2009. 412 с.</p> <p>6. Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування. Закон України №1058-IV. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1058-15</p> <p>7. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття. Закон України від 11.01.2001 р. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1533-14</p> <p>8. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування. Закон України від 21.12.2001 р. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1105-14</p> <p>9. Про затвердження Методики визначення прожиткового мінімуму. Наказ Міністерства соціальної політики України, Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, Державної служби статистики від 03.02.2017 № 178/147/31. сайт Верховної ради України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0281-17#Text</p> <p>10. Солоджук Т.В. Фінансові ресурси системи соціального страхування України. Актуальні проблеми розвитку економіки регіону. 2018. Випуск 14. Том 2. С. 78 – 88.</p> <p>11. Крпельницька С.О., Солоджук Т.В., Штефурак Г.В. Концептуальні засади формування системи фінансово-економічного забезпечення соціального захисту вимушено переміщених осіб з врахуванням кластерного підходу. Актуальні проблеми розвитку економіки регіону: науковий збірник Івано-Франківськ: ВДВ ЦІТ Прикарпатського національного університету ім. В.Стефаника. 2017 Випуск XII</p> <p>12. Солоджук Т.В., Крпельницька С.О. Методичні рекомендації до практичних занять, поточного та підсумкового контролю з курсу «Соціальне страхування» для студентів напряму підготовки 6.030508 «Фінанси і кредит», спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа і страхування». [Електронний ресурс]. – Івано-Франківськ, 2017 – 64 с.</p> <p>13. Солоджук Т.В., Крпельницька С.О. Методичні рекомендації щодо організації самостійної роботи студентів з дисципліни «Соціальне страхування» для студентів напряму підготовки 6.030508 «Фінанси і кредит», спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа і страхування» / Т.В. Солоджук, С.О. Крпельницька [Електронний ресурс]. – Івано-Франківськ, 2017. – 25 с.</p>	

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра фінансів, 801 ауд. гуманітарного корпусу, вул. Шевченка, 57 (вхід з вул. Чорновола)
---------	---

	м. Івано-Франківськ, 76018 e-mail: kfin@pnu.edu.ua
Викладач (і) Гостьові лектори	Солоджук Тетяна Василівна
Контактна інформація викладача	tetiana.solodzhuk@pnu.edu.ua , +38(099)0983240

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	<p>Дотримання академічної доброчесності ґрунтується на положеннях та принципах документів, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти і викладачів університету:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» ▪ Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» ▪ Положення про запобігання академічному плагіату та інших видів академічної нечесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» ▪ Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника” ▪ Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника” ▪ Лист МОН України “До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності” <p>Посилання на ресурси на сайті університету: https://cutt.ly/mC2fF1C</p>
Пропуски занять (відпрацювання)	<p>Можливість та порядок відпрацювання пропущених здобувачем занять регламентується Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.)</p> <p>Посилання на ресурс: https://cutt.ly/bC2b8YQ</p>
Виконання завдання пізніше встановлено го терміну	<p>Згідно Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.)</p> <p>У разі відсутності здобувача з поважних причин при написанні контрольної роботи йому надається можливість виконати цей вид роботи в межах індивідуально-консультативної роботи з викладачем або в межах визначеного викладачем відповідного семінарського (практичного, лабораторного) заняття. При неявці здобувача у зазначений термін без поважних причин кількість балів з модуля дорівнює «0» (нуль).</p> <p>Посилання на ресурс: https://cutt.ly/bC2b8YQ</p>

<p>Невідповідна поведінка під час заняття</p>	<p>Заходи, що можуть вживатися при невідповідній поведінці здобувача, регламентуються документами про академічну доброчесність (див. вище), <u>Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти</u> (п.14) та може призвести до відрахування здобувача «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти».</p> <p>Посилання на ресурс: http://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/04/Polozhennia-pro-poriadok-perevedennia-vidrakhuvannia-ta-ponovlennia-studentiv-vyshchikh-zakladiv-osvity-1996.pdf</p>
<p>Додаткові бали</p>	<p>При поточному контролі оцінюються: систематичність роботи на практичних, семінарських, лабораторних, індивідуальних заняттях, рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах, активність при обговоренні питань, результати виконання і захисту індивідуальних та самостійних робіт, експрес-контролю у формі тестів тощо.</p> <p>Отримання додаткових балів здобувачем можливе у разі виконання додаткових індивідуальних завдань за темами та у терміни попередньо погоджені з викладачем. Перелік індивідуальних завдань до курсу міститься у робочій програмі навчальної дисципліни та методичних рекомендаціях.</p> <p>За рішенням кафедри здобувачам, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів тощо, можуть присуджуватися додаткові бали (<u>Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника»</u> (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.)</p> <p>Посилання на ресурс: https://cutt.ly/bC2b8YQ</p>
<p>Неформальна освіта</p>	<p>Зарахування результатів неформальної освіти з навчальних дисциплін проводять за заявою здобувача вищої освіти на ім'я декана факультету на підставі сертифіката про практику/стажування або сертифіката про проходження тренінгу, семінару, вебінару тощо.</p> <p>Заяву про зарахування результатів неформальної освіти з навчальних дисциплін здобувач вищої освіти подає протягом перших 10 робочих днів від початку семестру задля того, щоб у випадку відмови у зарахуванні він зміг пройти підготовку з відповідної дисципліни в повному обсязі.</p> <p>Порядок зарахування результатів неформальної освіти регламентовано <u>Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»</u> (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019 р., із внесеними змінами наказом № 80 від 12.02.2021 р.)</p> <p>Не беруть до уваги результати неформального навчання та не</p>

	<p>присвоюють кредити з дисциплін, що не відповідають вимогам відповідної освітньо-професійної програми щодо формування запланованих компетентностей.</p> <p>Під час зарахування результатів неформального навчання зберігають раніше отриману оцінку навчальних досягнень студента (якщо така відображена в документах).</p> <p>Посилання на ресурс: https://cutt.ly/6C2AbI1</p>
--	---

Викладач

Тетяна СОЛОДЖУК